

určeno základním školám

Váš dopis ze dne / značky

Číslo jednací

MSMT-11014/2023-1

Vyřizuje

Michal Černý

Datum

4. 5. 2023

Stanovisko MŠMT k zadávání domácích úkolů

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

s ohledem na informace v médiích, které vyvolávají **pochybnosti v problematice zadávání domácích úkolů**, vydává Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy následující stanovisko:

- a) **Pro plošné omezování domácích přípravy neexistuje věcný důvod.** Podle studie CERGE z roku 2019 (<https://idea.cerge-ei.cz/studies/2019-04-zatizeni-skolnimi-domacimi-ukoly-v-ceske-republice>) je zatížení českých školáků domácími úkoly v mezinárodním srovnání jedno z nejnižších. Zároveň podle různých zdrojů tráví žáci v ČR ve škole o více než sto hodin ročně méně, než je průměr OECD.
- b) Škola **je oprávněna zadávat žákům domácí úkoly a smí vyžadovat jejich vypracování.** Toto stanovisko se opírá mimo jiné o § 22 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, že je žák povinen „řádně se vzdělávat“. Přiměřenou domácí přípravu vnímá MŠMT jako neoddelitelnou součást vzdělávání. Nejde tedy o neoprávněný zásah do soukromí žáka podle Listiny základních práv a svobod, neboť zadávání domácích úkolů, resp. zadání pro domácí přípravu (dále také „domácí úkoly“), má dle názoru MŠMT oporu v právních předpisech.
- c) Toto právo ovšem není neomezené, **škola musí respektovat související ustanovení** školského zákona, zejména § 2 odst. 1 písm. b) (zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce), § 29 odst. 1 (povinnost přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků a studentů) apod. Z toho vyplývá např. potřeba zajistit **koordinaci jednotlivých vyučujících** při ukládání domácích úkolů z hlediska celkové zátěže, nutnost zohledňovat věk a schopnosti jednotlivých žáků a další okolnosti.
- d) Škola **je oprávněna domácí úkoly také hodnotit** v souladu s vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, **pokud je tato možnost zakotvena v pravidlech pro hodnocení** jako součásti školního řádu. Je však nutné upozornit na úskalí tohoto hodnocení, protože domácí podmínky jednotlivých žáků se mohou velmi významně lišit. Proto **není vhodné domácí úkoly známkovat** a pokud se tak děje, hodnocení domácích úkolů nesmí mít rozhodující vliv na výslednou známku z daného předmětu na vysvědčení. MŠMT důrazně doporučuje volit jinou formu zpětné vazby.

tel. ústředna: +420 234 811 111

Podatelna pro veřejnost: Po - Pá 7:30 - 15:30

Elektronická podatelna: posta@msmt.cz

www.msmt.cz

Zcela nepřipustné je hodnotit nevypracované domácí úkoly (např. známkou 5), neboť toto hodnocení nevyovídá o míře dosažení vzdělávacích cílů. K nevypracovaným zadaným domácím úkolům, resp. nevypracované domácí přípravě, lze v přiměřené míře přihlídnout při ukládání výchovných opatření nebo hodnocení chování.

- e) MŠMT **doporučuje** zadávat domácí úkoly jako **dobrovolné**. V takovém případě je nezbytné klást důraz na smysluplnost domácí přípravy z pohledu žáků.
- f) MŠMT **doporučuje**, aby pravidla zadávání domácích úkolů byla konkretizována ve školním řádu. Pokud jsou domácí úkoly hodnoceny, pravidla pro jejich hodnocení **musí** být součástí školního řádu.
- g) Domácí úkoly **nesmí být přenášéním zodpovědnosti za vzdělávání na rodinu**. Například pokud se žáci v rámci domácí přípravy seznámí s nějakým vzdělávacím obsahem, je třeba následně ve škole ověřit, upevnit a prohloubit jeho pochopení. V rámci domácího úkolu lze ovšem také následně procvičit a upevnit látku vysvětlenou a pochopenou ve škole. **Vždy je nezbytné poskytnout žákovi zpětnou vazbu**, bez ní úkol ztrácí smysl.
- h) Specifická situace je v 1. ročníku ZŠ, kdy je podpora rodiny skutečně velmi žádoucí (např. je třeba přečíst žákům doma zadání, naslouchat hlasitému čtení, dohlédnout na správné sezení a úchop tužky atd.). Pravidelně se opakující činnosti v domácí přípravě mohou pro mladší žáky znamenat jistotu formy a významnou pomoc na cestě k samostatnosti a jsou pro ně velkým přínosem. V tomto období je proto v zájmu dítěte obrátit se na zákonné zástupce se žádostí o spolupráci, zároveň je přitom maximálně podpořit a respektovat rozdílnost podmínek pro domácí přípravu.

Podrobnější informace k domácí přípravě najdete ve stále platném vyjádření České školní inspekce z roku 2018, str. 3-4:

https://www.csicr.cz/CSICR/media/Prilohy/2018_přilohy/Dokumenty/Dubnovy_bulletin_04_2018.pdf

Prosím, seznamte s tímto stanoviskem pedagogické pracovníky Vaší školy. V nejbližší době MŠMT zahájí ve spolupráci s dalšími partnery přípravu metodického materiálu, který výše uvedenou problematiku zpracuje komplexněji včetně např. příkladů dobré praxe.

S pozdravem

PaedDr. Michal Černý

ředitel odboru základního, předškolního
a speciálního vzdělávání